(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osastoa soveltamalla annetut säädökset)

TOINEN YHTEINEN KANTA,

13 päivältä marraskuuta 1997,

jonka neuvosto on määritellyt Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella Euroopan neuvostossa ja OECD:ssä käytävistä lahjonnan torjuntaa koskevista neuvotteluista

(97/783/YOS)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen K.3 artiklan 2 kohdan a alakohdan sekä K.5 artiklan,

katsoo, että jäsenvaltiot pitävät kansainvälisellä tasolla tapahtuvan lahjonnan torjuntaa erittäin tärkeänä,

ottaa huomioon Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista koskevaan yleissopimukseen liittyvän neuvoston 27 päivänä syyskuuta 1996 hyväksymän pöytäkirjan [1],

ottaa huomioon neuvoston 26 päivänä toukokuuta 1997 tekemän yleissopimuksen sellaisen lahjonnan torjumisesta, jossa on osallisena Euroopan yhteisöjen virkamiehiä tai Euroopan unionin jäsenvaltioiden virkamiehiä [2],

ottaa huomioon yhteisen kannan Euroopan neuvostossa ja OECD:ssä käytävistä lahjonnan torjuntaa koskevista neuvotteluista,

ottaa huomioon komission Euroopan parlamentille ja neuvostolle 21 päivänä toukokuuta 1997 esittämän tiedonannon unionin lahjonnantorjuntapolitiikasta,

katsoo, että Euroopan neuvoston ministerikomitea hyväksyi marraskuussa 1996 lahjonnan torjuntaa koskevan toimintaohjelman, jossa lahjontaa koskevan rikosoikeudellisen yleissopimuksen laatiminen katsotaan ensisijaiseksi tehtäväksi,

katsoo, että OECD:n ministerineuvosto antoi 26 päivänä toukokuuta 1997 kansainvälisiin liiketoimiin liittyvää lahjontaa koskevan suosituksen ja päätti aloittaa neuvottelut kansainvälisestä yleissopimuksesta ulkomaisten virkamiesten lahjonnan kriminalisoimiseksi suosituksessa mainittujen yhteisten tekijöiden mukaisesti; kyseinen sopimus voitaisiin avata allekirjoitettavaksi vuoden 1997 lopulla,

ottaa huomioon Euroopan neuvostossa ja OECD:ssä käynnissä olevat neuvottelut ja on tietoinen siitä, että on tarpeen varmistaa näiden ja unionissa käynnissä olevien valmistelutoimien yhteensopivuus,

haluaa suojella unionin etuja ja välttää kyseisten kahden Euroopan neuvostossa ja OECD:ssä laadittavan kansainvälisen asiakirjan välisen turhan päällekkäisyyden tai keskinäisen yhteensopimattomuuden,

katsoo, että Amsterdamin Eurooppa-neuvosto hyväksyi korkean tason työryhmän toimintasuunnitelman järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi, jossa suositellaan kattavaa suunnitelmaa lahjonnan torjumiseksi,

katsoo, että eri periaatteiden soveltamisen olisi tällä alalla johdettava yhtälaiseen ja tasapainoiseen lähestymistapaan, jossa otetaan huomioon jo aiemmin erityisesti unionissa hyväksytyt kansainväliset asiakirjat, varsinkin yritysten vastuuseen, seuraamuksiin ja kansainväliseen yhteistyöhön liittyvillä aloilla,

ON MÄÄRITELLYT TÄMÄN YHTEISEN KANNAN:

1 artikla

OECD:ssä ja Euroopan neuvostossa käytävien neuvottelujen puitteissa, joiden tarkoituksena on laatia yksi tai useampia yleissopimuksia, Euroopan unionin jäsenvaltiot sopivat puolustavansa seuraavia kantoja:

1) OECD:n yleissopimuksen soveltamisalaan on kuulutettava ulkomaisen virkamiehen lahjonta, jolla pyritään saamaan aikaan tai pitämään voimassa kauppasopi-

[1] EYVL C 313, 23.10.1996, s. 2.
[2] EYVL C 195, 25.6.1997, s. 1.

mus tai aiheeton etu kansainvälisten liiketoimien yhteydessä. Käytävissä neuvotteluissa Euroopan unionin jäsenvaltiot valvovat, että yleissopimusehdotus johtaa sellaiseen oikeudelliseen järjestelmään, joka erityisesti rikoksen määritelmän osalta olisi yhteensopiva Euroopan unionin hyväksymän yleissopimuksen mukaisen järjestelmän kanssa,

2) OECD:n yleissopimusehdotuksen määritelmässä ulkomaisella virkamiehellä olisi tarkoitettava ainoastaan henkilöä, joka on nimitetty tai valittu toisessa maassa lainsäädännölliseen, hallinnolliseen tai oikeudelliseen tehtävään, tai henkilöä, jolla on hoidettavanaan virka tai julkinen toimi toisessa maassa, taikka julkisten kansainvälisten järjestöjen toimihenkilöitä. OEDC:n yleissopimuksen osapuolten olisi voitava soveltaa rinnastusperiaatetta hallituksen ministereihin, tuomareihin tai kansanedustajiin 26 päivänä toukokuuta 1997 tehdyn lahjontaa koskevan Euroopan unionin yleissopimuksen 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti,

3) OECD:n neuvotteluissa olisi tuotava selvästi esiin, ettei vaikutusvallan kauppaamisen käsite kuulu tähän yhteyteen. Tästä kysymyksestä olisi keskusteltava Euroopan neuvoston puitteissa,

4) Euroopan unionin jäsenvaltioiden olisi esitettävä sellaisten tuomiovaltaa koskevien sääntöjen käyttöönottoa, joilla taataan kaikkien sopimuspuolina olevien valtoiden samantasoinen sitoutuminen aktiivisten lahjontatoimien estämiseen. Tätä varten niiden olisi esitettävä, että yleissopimuksissa olisi otettava huomioon ainakin seuraavat periaatteet:

— jäsenvaltion tuomiovalta yleissopimuksessa luetelluissa rikoksissa vahvistettaisiin tapauksissa, joissa rikos on tehty kokonaan tai osittain jäsenvaltion alueella,

— asianosaisena olevan valtion olisi oltava valmis tarvittaessa joko luovuttamaan kansalaisensa tai antamaan asia toimivaltaisille viranomaisilleen mahdollisia oikeustoimia varten,

— tuomiovaltaa ja/tai luovuttamista koskevien säännösten soveltamisessa olisi voitava ottaa huomioon tapauskohtaiset seikat tai erityisolosuhteet.

Näillä periaatteilla ei rajoiteta sitä, että yleissopimuksissa annetaan tiukempia tuomiovaltaa koskevia sääntöjä kansainvälisellä tasolla tapahtuvan lahjonnan estämiseksi.

5) OECD:n ja Euroopan neuvoston yleissopimusten moitteettoman soveltamisen varmistamiseksi on määrättävä tehokkaasta ja yhteensovitetusta, rakenteeltaan yksinkertaisesta seurantajärjestelmästä, jossa kummankin yleissopimuksen mukainen toimivalta olisi selkeästi määritelty,

6) kun otetaan huomioon, kuinka tärkeä OECD:n yleissopimus on kansainvälisen kaupan kannalta, yleissopimuksen määräysten ja sen täytäntöönpanon kansallisella tasolla on oltava sellaisia, että varmistetaan yleissopimuksen voimaantulo OECD:n tärkeimpiä viejämaita koskevana. Euroopan neuvoston yleissopimus olisi vastaavasti ratifioitava useassa eri maassa,

7) yleissopimuksiin olisi sisällyttävä nimenomaisia määräyksiä kansainvälisestä yhteistyöstä ainoastaan silloin, kun niiden tarpeellisuus on osoitettu. Tämän mukaisesti jäsenvaltiot varmistavat 6 päivältä lokakuuta 1997 vahvistetun ensimmäisen yhteisen kannan, jonka neuvosto on määritellyt Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella Euroopan neuvostossa ja OECD:ssä käytäviin lahjonnan torjuntaa koskeviin neuvotteluihin 1 artiklan 2 kohdassa mainittujen periaatteiden noudattamisesta [1].

2 artikla

Tämä yhteinen kanta julkaistaan virallisessa lehdessä.

Tehty Brysselissä 13 päivänä marraskuuta 1997.

Neuvoston puolesta
R. GOEBBELS
Puheenjohtaja

[1] EYVL L 279, 13.10.1997, s. 1.